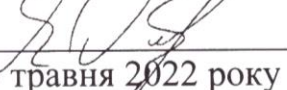

Львівська національна музична академія імені М.В.Лисенка
Кафедра скрипки

”ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-професійної програми
декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я.ОЛЕКСІВ
23 травня 2022 року

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР
28 травня 2022 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету оркестрових інструментів
доцент

Т. ЛАЗУРКЕВИЧ
25 травня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Вивчення оркестрових партій

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Скрипка
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.2.5)
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1, 2)
Термін викладання	1, 2 семестри
Факультет	Факультет оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «ВИВЧЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ ПАРТІЙ» для профілізації «СКРИПКА» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженою Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2022 року (Протокол № 6).

Розробники:

СИРОТЮК Тетяна Миколаївна – професор кафедри скрипки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри скрипки

від 17 березня 2022 р. , протокол № 7 .

Завідувач кафедри скрипки,
заслужений діяч мистецтв України, професор **КАСЬКІВ Б. Д.**

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих музикантів-ансамблістів, які володіють специфікою оркестрового виконавства.

Основним завданням дисципліни є оволодіння студентом високопрофесійними навиками оркестрової гри, розвиток читки з аркушу та знання оркестрового репертуару.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.**Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.**Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.**Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.**Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.**Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.**Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.**Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.**Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.**Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10.**Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12.**Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.**Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.**Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК16.**Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК17.**Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.**Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК2.**Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчо-виконавській діяльності.
- СК3.**Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК4.Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК5.Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК6.Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК7.Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК8.Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК9.Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК10.Здатність оперувати професійною термінологією.

СК11.Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК12.Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК13.Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК15.Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК16.Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК17.Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

2.3 Фахові спеціалізовані компетентності

1. Здатність розуміння змісту, форму та стилю музичного твору, відтворювати його художню концепцію.
2. Здатність володіння засобами виконавської виразності та технічною майстерністю під час виконання оркестрової партії.
3. Здатність до ансамблевої майстерності, відпрацювання вмій виконання відповідної партії в контексті загального виконавського плану із врахуванням динаміки звучання інструменту в загальній звучності.
4. Здатність до чистого інтонування в процесі виконавства.
5. Володіння стійкою і водночас досить гнучкою метро-ритмічною пульсацією під час виконання.
6. Здатність до пошуку раціональної аплікатури відповідно до художніх і технологічних вимог певного фрагменту оркестрового твору.
7. Володіння основними закономірностями використання штрихових та артикуляційних засобів звукоутворення в оркестровій літературі, майстерно їх застосовувати в залежності до стилістичних особливостей виконуваного музичного матеріалу.

Розподіл годин та кредитів за курсами та семестрами

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		
I		3	90	30			30	60
	1	1,5	45	15			15	30
	2	1,5	45	15			15	30

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I – II семестри

I семестр

1. Виконання фрагментів оркестрових партій в симфоніях композиторів-класиків
2. Виконання фрагментів оркестрових партій в симфоніях композиторів епохи романтизму
3. Виконання фрагментів оркестрових партій в оперних творах
4. Читання нот з листа

II семестр

1. Виконання фрагментів оркестрових партій в симфоніях композиторів-класиків
2. Виконання фрагментів оркестрових партій в симфоніях композиторів епохи романтизму
3. Виконання фрагментів оркестрових партій в оперних творах
4. Виконання фрагментів оркестрових партій в симфонічних творах сучасних композиторів
5. Читання нот з листа

I семестр

<i>№</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Зміст роботи</i>	<i>Аудиторні (індивідуальні) години</i>	<i>Самостійна робота</i>
1	ВИВЧЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ СКЛАДНОЩІВ В СИМФОНІЧНИХ ТА ОПЕРНИХ ТВОРАХ	Виконання фрагментів оркестрових партій в симфоніях композиторів-класиків (Й. Гайдн, В. Моцарт)	5	6
		Виконання фрагментів оркестрових партій в симфоніях композиторів епохи романтизму Ф.Шуберт, Ф.Мендельсон, Д.Россіні, А. Брукнер, Г. Берліоз, Р. Шуман, Й. Брамс, М. Лисенко)	5	10
		Виконання фрагментів оркестрових партій в оперних творах (В. Моцарт, Д.Верді, П. Леонковало)	4	7
2	ЧИТАННЯ НОТ 3 ЛИСТА	Читка незнайомих оркестрових партій	1	4
Підготовка до підсумкового контролю				3
Разом			15	30

II семестр

<i>№</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Зміст роботи</i>	<i>Аудиторні (індивідуальні) години</i>	<i>Самостій на робота</i>
1	ВИВЧЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ СКЛАДНОЩІВ В СИМФОНІЧНИХ ТА ОПЕРНИХ ТВОРАХ	Виконання фрагментів оркестрових партій в симфоніях композиторів-класиків (Л. Бетховен)	2	4
		Виконання фрагментів оркестрових партій в симфоніях композиторів епохи пізнього романтизму (Г. Малер, Р. Вагнер, Р. Штраус, А. Дворжак, О. Я. Сібеліус та інші)	3	5
		Виконання фрагментів оркестрових партій в оперних творах сучасних композиторів	3	5
		Виконання фрагментів оркестрових партій в симфонічних творах сучасних композиторів (Б. Барток, Б. Лятошинський, А. Шнітке, М. Скорик, Є. Станкович та інші)	6	9

2	ЧИТАННЯ НОТ З ЛИСТА	Читання нот з листа	1	4
Підготовка до підсумкового контролю				3
Разом			15	30

Приклад орієнтовних семестрових тематичних вимог

I-II семестри:

Симфонічні твори

1. Й. Гайдн – Симфонії №№ 67, 90, 103, 104
2. В. Моцарт – Симфонії До Мажор, Ре Мажор
3. Л. Бетховен – Симфонії №№ 1, 3
4. В. Моцарт – Дивертисмент для камерного оркестру
5. А. Вівальді – Концерти з циклу «Пори року» (“Зима”, “Весна”)

Оперний репертуар

6. В. Моцарт – опера «Чарівна флейта»
7. Д. Верді – опера «Травіата»
8. М. Лисенко – опера «Наталка Полтавка»

Послідовність проходження репертуару, а також обсяг творів та кількість годин індивідуальних занять і самостійної роботи визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До заліків допускаються студенти, які виконали семестрові тематичні вимоги.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відмінно А (90-100) – найвище художнє враження.

Високий ступінь обдарованості, музикальність, артистизм,
Міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Високий ступінь технічної майстерності: віртуозність, володіння штриховою технікою, якісне звукодобування, добре відчуття ансамблевої гри.

Досконале виконання оркестрового твору: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, музикантське мислення, досконале володіння оркестровими навиками.

Висока працездатність і відповідальність.

Добре В (82-89), С (74-81) – добре художнє враження.

Добрий ступінь обдарованості, музикальність, артистизм, виконавська воля та ритмоволя.

Добрий рівень володіння оркестровими навиками, штриховою технікою, звукодобуванням, динамічною виразністю.

Добре виконання програми: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру.

Добра працездатність.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості.

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, ансамблевими навиками, динамічною виразністю, штриховою технікою. Задовільне виконання програми: середній рівень складності, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру оркестрових творів.

Середня працездатність.

Незадовільно FX (35-59) – незадовільнє художнє враження

(з можливістю повторного складання екзамену або заліку)

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільнє виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – незадовільнє художнє враження

(з обов'язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку)

Низький ступінь обдарованості. Відсутність музикальності, артистизму, недостатня стабільність виконання. Низьке володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Низький рівень виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, відсутність виконавського мислення.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Вивчення оркестрових партій» інтегрує методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

9.1 Нотне методичне забезпечення

9.1.1 Перелік рекомендованих творів для симфонічного оркестру

Й.Гайдн	Симфонії №44 “Траурна” №45 “Прощальна” №103, №104
В.Моцарт	Симфонії До мажор “Юпітер” Ре мажор “Парижська” Мі мажор
Л.Бетховен	Симфонії №1, №2, №3, №4, №5, №6, №7, №8 Увертюри: “Коріюлан/” Леонора “ №2, “ Леонора №3, “Егмонт”
К.М.Вебер	Увертюра до опери “Оберон”

Ф.Мендельсон	“Італійська” симфонія “Шотландська” симфонія Увертюра “Сон в літню ніч”
Г.Берліоз	“Фантастична” симфонія
Ф.Шуман	Симфонія №1, “Веснянка”, №4
А.Брукнер	Симфонії №1, №2
П.Брамс	Симфонії №1, №2, №3, №4
Б.Лятошинський	Симфонії №3, №5
Л.Ревуцький	Симфонії №2
М.Скорик	Концерт для оркестру “Карпатський”
Є.Станкович	Симфонії №2 “Героїчна”

9.1.2 Перелік рекомендованих творів для камерного оркестру

Й.С.Бах	Брандербургські концерти №1-6
Й.Гайдн	Симфонія №6 “Сім слів Ісуса Христа”
В.А.Моцарт	Дивертисменти Симфонії для струнних
Дж.Россіні	Сонати №1-6
Ф.Мендельсон	Симфонії №8, №9
А.Шнітке	Кончерто грассо №1
С.Людкевич	“Колискова” “Меланхолійний вальс”
М.Колесса	Сюїта “В горах”
М.Скорик	Партіта №1, “Диптих”
Є.Станкович	3 камерні симфонії

9.1.3 Перелік рекомендованих оперних та балетних творів

В.А.Моцарт	“Весілля Фігаро” “Дон Жуан”
Дж.Верді	“Ріголетто” “Травіата”
Дж.Пуччіні	“Тоска”, “Богема”
Ж.Бізе	“Кармен”
О.Бородін	“Князь Ігор”
М.Глінка	“Іван Сусанін” “Руслан і Людмила”
М.Римський-Корсаков	“Снігуронька” “Царева наречена”
С.Гулак-Артемівський	“Запорожець за Дунаєм”
М.Лисенко	“Наталка Полтавка” “Тарас Бульба”

Л.Мінкус	“Баядерка”
А.Хачатурян	“Гаяне”, “Спартак”
Петров	“Створення світу”

9.1.4 Перелік рекомендованих оркестрових соло

Й.С.Бах	Сюїти
Й.Брамс	Симфонія №1
М.Глінка	Руслан і Людмила
Ф.Ліст	Симфонія
Й.Римський-Корсаков	Снігуронька
	Шехерезада
А.Хачатурян	Гаяне
Р.Шуман	Симфонія №4

9.2.Методична література

1. Андрієвський І. М. Виконавські засоби музичної виразності як інтонаційна система в сучасній скрипковій музиці (на матеріалі сучасної музики): / Автореф. дисерт. канд. мистецтвознавства. – Київ. : держ. консерваторія ім. П. І. Чайковського, 1990. – 17 с.
2. Андрейко О.І. Модернізація дидактичної системи індивідуалізованого навчання у вищих мистецьких навчальних закладах // Естетика і етика педагогічної дії. Збірник наукових праць. Національна Академія педагогічних наук. Випуск 9. – Київ, 2015. – С. 163-175.
3. Андрейко О.І. Сугестивно-медитативна методика у контексті становлення творчого професіоналізму музиканта-виконавця // Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : творча особистість вчителя : проблеми теорії і практики. Випуск 25. – Київ, 2015. – С.62-66.
4. Андрейко О.І. Музично-пізнавальна самостійність як чинник становлення виконавської культури інструменталіста // Наукові записки. Серія : педагогічні науки, випуск 139. – Кіровоград , 2015. – С.18-22.
5. Андрейко О. І. Теоретико-методичні засади формування виконавської культури музикант-інструменталіста. Навчальний посібник. – Львів : Простір-М, 2017. – 123 с.
6. Андрейко О.І. Артистично-творче формування виконавських умінь музиканта у контексті інновацій професійної освіти // Педагогіка і психологія професійної освіти, № 4. – Львів, 2016. – С. 9-17.
7. Браудо І. Артикуляція. / І. Браудо. – Київ. Музика, 1994. –197 с.
8. Войку І. Побудова природньої системи скрипкової гри. Техніка лівої руки / І. Войку. – Київ. : Музична Україна, 1993. – 123 с.

9. Заранський В. І. Український скрипковий концерт / В.Заранський. – Львів : Сполом, 2003 р. – 220 с.
- 10.Інтонія: Сб. наук. пр. / Від. ред. А. И. Чередніченко. – К.: Вища школа, 1978.– 240 с.
- 11.Колбін Д. П, Деякі риси спільності методів викладання П.Столярського та Ш.Сузукі / Д.П.Колбін. – Львів: Метод. кабінет ЛОДА, 2014. – 56 с.
- 12.Колбін Д. П, Про помилки, загадки і містифікації в авторстві музики / Дмитро Колбін // Українська музика: науковий часопис / [голов. ред.. І. Пилатюк]. – Львів : ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2017. – С. 135-150.
- 13.Кравчук Л. А. Основи організації звуковисотного інтонування в скрипковому виконавстві / Л. Кравчук // Шерстюк В. В. Дослідження. Досвід. Спогади: Зб. наук. праць. – К.: КНМА ім. П. І. Чайковського, 2005. – Вип. 6. – С. 97-102.
- 14.Пилатюк Н. І. Жанр скрипкової транскрипції у камерній практиці львівських музикантів / Н. Пилатюк // Камерно-інструментальний ансамбль: традиції та сучасний вимір. Тези Міжнародної науково-практичної конференції 9 грудня 2016 року. – Львів: ФОП Тетюк Т. В. – С. 41-43.
- 15.Пославська Н.П. Питання інтерпретації Скрипкового концерту А.Шенберга // Наталія Пославська. – Львів, ЛНМА імені М.В.Лисенка, 2015. – 45 с.
- 16.Пославська Н.П. Скрипкова творчість А.Шнітке // Наталія Пославська. – Львів, ЛНМА імені М.В.Лисенка, 2015 . – 25 с.
- 17.Семеняк Н. Виконавський апарат скрипаля як система / Н. Семеняк // Музичне виконавство. – К. : НАН України, 1999. – Вип.2. – С. 67-73.
- 18.Семеняк Н. Теоретичні основи скрипкового виконавства / Н. Семеняк // Музичне виконавство. – К. : НАН України, 1999. – С.113-124.
- 19.Соколовський Ю. А. Фразування у виконавському процесі / Ю. Соколовський // Камерно-інструментальний ансамбль: традиції та сучасний вимір. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 9 грудня 2016 року. – Львів: ФОП Тетюк Т.В. – С. 21-23.
- 20.Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1977. – 62 с.
- 21.Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1974. – 170 с.
- 22.Флеш К. Мистецтво скрипкової гри / К. Флеш . – К.: Музика, 1998. – 270 с.
- 23.Юр'єв О. Виразальні можливості скрипкових штрихів / О. Юр'єв. – К.: Музична Україна, 1974.– 114 с.